

God Man-för att vardagen ska fungera

Ibland behövs hjälp för att livet ska fungera, hjälp med att betala räkningar och med att få sina rättigheter bevakade. Det är då man i vissa fall kan behöva en god man eller förvaltare (ställföreträdare).

TEXT: CHARLOTTA CARLBERG ERIKSSON, FOTO: TOMMY BROENG OCH C CARLBERG ERIKSSON

Det finns flera orsaker till varför en person kan behöva hjälp, men gemensamt för alla är att hjälpbehoven inte kan tillgodoses på andra sätt. I Stockholms stad har cirka 10 000 personer en god man eller förvaltare.

Clarence Örhammar är en av stadens gode män. Han har varit god man sedan 1995 och har under årens lopp haft ett trettiotal uppdrag. Clarence är även ordförande i Stockholms läns godmans- och förvaltarförening.

Varför blev du god man och vad är det bästa med att vara det?

– Jag blev inspirerad av en bekant och sökte mest av nyfikenhet. Det bästa är nog känslan att vara med och bidra till att göra positiv skillnad för en medmänniska, berättar Clarence. Mindre bra är utvecklingen mot ett tuffare samhälle under senare år. Medmänskliga insatser försvåras av besparingar inom vård och omsorg.

Många tror sig inte klara av att vara god man, att man behöver specialkunskaper. Inget uppdrag är det andra likt

Clarence Örhammar är en av stadens gode män sedan 1995

och som god man i ett nytt uppdrag vet man inte alltid vad som väntar. Det kan ta både tid och energi att till exempel reda ut en huvudmans ekonomi. Men när det är klart går det att skapa en struktur, åtminstone för det administrativa arbetet.

Att vara god man är ett frivilligt, i princip ideellt, lekmanuppdrag och ingen kräver att man ska vara expert. Däremot krävs sunt förnuft, ordningssinne och beredskap att lägga ner tid.

Det händer ibland att den gode mannen och de anhöriga har olika uppfattning om hur man ska hantera en situation. Clarence har haft olika mycket kontakt med sina huvudmäns anhöriga.

”Det bästa är nog känslan av att vara med och bidra till att göra positiv skillnad”

Clarence Örhammar

Det är väldigt individuellt. Jag brukar känna av behovet efter ett tag och anpassar mig till det. Oftast är kontakten positiv. Det är dock viktigt att minnas vem man är ställföreträdare för.

– Den gode mannen ersätter inte anhöriga och tar inte heller ansvar för dem. En del tror att en god man är en serviceperson med ständig jour att rycka in i allt från att hänga gardiner till att plantera blommor. Det är inte uppdraget.

Emelie Mynde, jurist överförmyndarförvaltningen

Skulle det behövas kan jag däremot se till så att någon annan gör dessa saker, fortsätter Clarence.

Vad skulle du ge för råd till en anhörig som är god man och som kanske oroar sig för framtiden?

– Jag skulle tipsa om att de ska undersöka vilka förutsättningar som finns för att exempelvis skriva en framtidsfullmakt.

Det kan kännas tryggt att veta att den dag det händer något finns någon som man har förtroende för som tar över och träder in som god man för exempelvis ens barn eller anhörige, avslutar Clarence.

Överförmyndaren är den myndighet som granskar ställföreträdarna.

Myndigheten rekryterar även nya gode män och förvaltare. Lagen säger att varje kommun ska ha en överförmyndare. På överförmyndarförvaltningen i Stockholm jobbar juristen Emelie Mynde.

Hennes uppdrag är att rekrytera gode män och förvaltare till människor som behöver hjälp att få vardagen att fungera. Hon utbildar även, både dem som ska bli gode män och dem som redan är det.

Överförmyndarförvaltningen är ju en kommunal tillsynsmyndighet, vad innebär det?

– Det innebär att vi har som uppdrag att granska gode män och förvaltare så att de sköter sina uppdrag som de ska, så att huvudmännen får så bra liv som möjligt. Men vi jobbar även med att hitta bra gode män och förvaltare som vill åta sig uppdrag för våra huvudmän, fortsätter Emelie. Hos oss har vi bara hand om ärenden för huvudmän som bor i Stockholms stad.

Innan man får bli god man i Stockholm stad måste man gå igenom ett par steg. Man måste till exempel gå en webbutbildning och får varken ha betalningsanmärkningar eller finnas i polisens belastningsregister.

Skulle du säga att det är lätt att bli god man?

– Om man har rent mjöl i påsen, har bra koll på myndighetssamhället och är engagerad för att hjälpa sina medmänniskor så ja – men man måste genomgå vår utbildning och visa att man förstår vad uppdraget innebär, berättar Emelie.

Om jag själv behövde en god man skulle jag vilja att hen var lyhörd och driven.

Jag skulle vilja att personen verkligen såg till att jag hade bra livskvalité i både stort och smått, avslutar hon.

En god man är en lösning när livet inte fungerar, men det är inte den enda.

För många kan autogiron, anhörigbehörighet, fullmakter eller ett ombud vara ett alternativ.

I Stockholms stad har ca 10 000 personer god man eller förvaltare.

En god man eller förvaltare utses till myndiga personer som behöver hjälp med

- att bevaka sin rätt
- förvalta sin egendom
- sörja för sin person

Överförmyndarförvaltningen är den myndighet som granskar ställföreträdarna.

Vi söker vardagshjältar

Ibland behövs hjälp för att livet ska fungera, hjälp med att betala räkningar eller få sina rättigheter bevakade.

Är du ordningssam och har koll på hur samhället fungerar? Vill du hjälpa en medmänniska? Då borde du bli god man!

Ansök på stockholm.se/godman.

Ange "Speciellt" i din ansökan.

Stockholms stad

Är du intresserad av att göra en insats för en medmänniska? Det behövs fler personer som kan hjälpa till!

Informationskväll om God Man:

Emelie Mynde, jurist på Överförmyndarförvaltningen kommer och informerar om God Man, vad det innebär med fullmakt, ombud mm

Onsdagen den 28/3 kl:18.00-19.30 på Östermalms Föreningsråd, Valhallavägen 148, T-bana Karlplan

Stockholms stad

Det råder brist i Stockholm på ombud, förvaltare och Gode Män. Uppgifterna som ingår kan variera och det behöver inte vara en stor insats men det kan få stor betydelse för personen som blir hjälpt!

Informationen riktar sig både till dig som funderar på vad det är och om du skulle vara hjälpt av en God man, men även ni andra som funderar på om ni ska engagera er och hjälpa någon!

Personal från Autism & Aspergerföreningen kommer även vara på plats och det kommer finnas möjlighet till frågor under kvällen, så har ni något speciellt ni vill att Emelie tar upp får ni gärna höra av er till kansliet på:

info@autismstockholm.org

VÄLKOMNA!

NYA REGLER FÖR KLAGOMÅLSHANTERING INOM VÅRDEN

Från 1 januari 2018 gäller nya regler för hur patienter och närstående ska gå tillväga för att klaga eller lämna synpunkter på vård och behandling.

Verksamheten där patienten vårdats får då ett större ansvar för att reda ut, återkoppla och följa upp klagomål eller synpunkter.

De nya reglerna innebär ett förtydligande av att det i första hand ska vara vårdgivarna som tar emot och bemöter klagomål.

Klagomål och synpunkter på vård och behandling ska i första hand framföras direkt till verksamheten. Patienter kan också vända sig till Stockholms läns sjukvårdsområdes patientvägledare eller patientnämndens förvaltning för råd och stöd.